

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Kaj Ahlsved : Musik för alla sinnen. Österbottens tidning 12.7.2019 s. 17.

Musik för alla sinnen

RECENSION. Hip-hop och framför allt rap har en nära koppling till det språkliga. Signmark visar att det också gäller de dövas modersmål, teckenspråk.

KONSERT

Signmark
Kaustby folkmusikfestival
Onsdag 10.7 klockan 18.45
Café Mondo

Onsdagen på Kaustbyfestivalen präglades i år av temat "Känn musiken". Genom att lyfta fram hur musik upplevs och känns, alltså blir till hos människor, ville man understryka att den är en kroppslig helhetsupplevelse.

Trots att hörseln är det mest dominanta sinnet berör musik oss genom alla våra sinnen och antar olika former och dimensioner. Musik kan kopplas till minnen, smaker och dofter, vissa stänger ögonen vid starka musikaliska upplevelser, andra vill känna den fysiskt endera genom hård volym eller genom att låta den ta uttryck som dans.

Som en del av temadagens program kunde musik upplevas utan hinder, vilket bland annat innebar att en del av konserterna tolkades till teckenspråk. Under dagen hölls det också ett seminarium kring jäm-

ställd musikfostran, där bland andra den döva rapmusikern Signmark berättade om sina erfarenheter av musikundervisning.

Signmark, det vill säga Marko Vuoriheimo, är den som har gått i bräsch för att tillgängliggöra musikaliska upplevelser för döva och samtidigt kämpa för jämställdhet och mänskliga rättigheter. Han vill dock inte se döva primärt som handikappade, utan som en språklig minoritet med egen kultur och historia.

Teckenspråk är hans och andra dövas modersmål. Han var den förste döve som fick ett stort internationellt skivkontrakt och släppte sin debutskiva 2006. Han är stor utomlands och många kända artister har gästtat hans låtar.

I hans musik förkroppsligas begreppet "feel the beat", det vill säga att pulsen och beatet upplevs genom hela kroppen. Ovan på detta beat rappar han på teckenspråk – rytmiserar och varierar det – det vill säga låter sitt modersmål anta en annan fysisk/visuell dimension genom händernas rörelser och placering.

Signmark tillsammans med Chike Ohanwe i grön tröja och Adam Tensta i rosa tröja. FOTO: KRISTA JÄRVELÄ

Han har så att säga basen i kroppen och språket (inklusive sången) i händerna.

HIP-HOP OCH FRAMFÖR ALLT RAP har alltid haft nära koppling till det språkliga. Hur detta tar sig musikaliska uttryck genom teckenspråk är fascinerande men något som jag som hörande person – som dessutom inte kan särdeles mycket teckenspråk – bara kan ana mig till. Visuellt ter det sig lika naturligt som dans.

Vid spelningen på Café Mondos scen bjöd Signmark på dussinet poppiga hip-hop feel good-låtar varvade med låtar med ställningstagande innehåll. Signmarks "röst" utgjordes av Chike Ohanwe som rappade och sjöng parallellt med Signmarks rap på teckenspråk till ett gemensamt backing track.

Mot slutet av spelningen toppades konserten när även den svenske rapparen Adam Tensta anträdde scenen. Tillsammans levererade trion med-

ryckande musicerande som kulminerade i hitten "Smells like Victory", en partylåt för att fira segern över fördomar och missunnsamhet.

Som helhet var det en på många sätt berörande upplevelse som säkert fick människor att reflektera kring vad en musikupplevelse är och kan vara. Samtidigt vare det ett ställningstagande för att musik är för alla. Likt vår värld är den gemensam trots att den upplevs på olika sätt.

Kaj Ahlsved